

_____: אי

_____: הכיתה אי

אלכסנדר מוקדון

- 01 _____
1. מהן הסיבות לכך שאלכסנדר הגדול החליט לכבוש את המזרח?
היעזרו בספר הלימוד שלכם ובמחברת.

- 02 _____
2. האם אתם מכירים מנהיגים בתקופות שונות בעולמנו שיצאו למלחמות
לכיבוש שטחים גדולים מחוץ לארצם? הביאו דוגמות.

היסטוריה

02/03

"הוא [אלכסנדר] למד יותר ויותר ממנהגי אסיה, ובה בשעה שכנע אותם ללמוד ממנהגי המוקדונים, כי חש שעל ידי מיזוג התרבויות יהיה לאיחוד הממלכה טוב יותר מאשר בשימוש בכוח, וכך יצייתו לו הכול גם ביישובים המרוחקים שבממלכתו. מאותה סיבה בחר גם ב-30,000 צעירים פרסים ונתן להם מורים אשר ילמדו אותם ספרות יוון וגם כיצד להילחם בדרך המוקדונים".

(על פי: פלוטרכוס, "חיי אישים").

* היסטוריון אחר דיוודרוס איש סיקיליה, מתאר את המיזוג הדתי שהיה קיים במצרים לאחר אלכסנדר. הוא כותב שהמתיוונים המצרים ערבבו בין הרמס (אל יווני) לבין תחות (אל מצרי).

(על פי: דיוודרוס, "הספרייה ההיסטורית").

* בעיר צור, שמו של האל המרכזי היה מלקרת, והיוונים חשבו שהוא האל היווני הרקלס.

א. לשם מה רצה אלכסנדר להביא למיזוג תרבויות בממלכתו?

ב. באילו דרכים ניסה אלכסנדר להביא למיזוג התרבויות?

05

06

היסטוריה

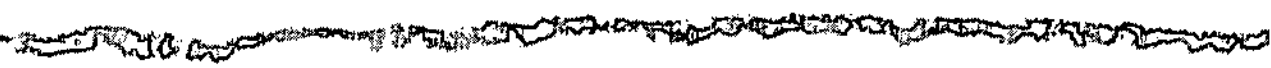
02/03

ג. אילו הייתם חיים בתקופתו של אלכסנדר הגדול באחת הארצות שכבש, מה הייתם מעדיפים: להישאר בן המקום (למשל, לדבר ארמית, לעבוד לאל הארמי הדד ולנהוג כמו שנהגו בני המקום), או להפוך למתייוון (כלומר, ללמוד יוונית, לקרוא ספרות יוונית, ללכת לגימנסיון וליצור קשר עם אנשים דוברי יוונית בעולם של אז)? נמקו.

07__

ד. האם התופעה של ערבוב בין אלים יוונים למצריים, ובין האל בצור לאל יווני הם ביטוי ל"התייוונות"? הסבירו את תשובתכם.

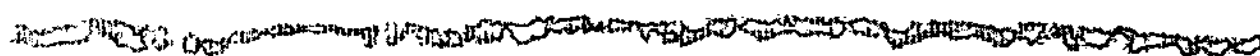
08__

היסטוריה

02/03

ה. אלכסנדר הגדול ניצח את המלך הפרסי ואחר כך התחתן עם בת המלך רוקסנה. כמו כן, הוא לקח על עצמו את המלוכה המזרחית הפרסית. לשם מה עשה זאת?

02/03

אלכסנדר מוקדון

תוכן המשימה

המשימה עוסקת בתקופת שלטונו של אלכסנדר מוקדון. השאלות בודקות יכולת להעלות השערות לגבי המניעים של פעולותיו וכן בוחנת את היחסים בין כובש ונכבש והמושג מיוזג תרבותי. התלמידים נדרשים להפיק מידע ממקורות היסטוריים, להשוות ביניהם ולהשתמש במפה היסטורית.

מפתח תשובות

פריט: 01

שאלה: 1

דרגת קושי: קשה

תשובות נכונות:

תחושה של עצמה צבאית ורצון לחסל את ממלכת פרס.

דוגמות לתשובות: - "כי הוא חשב שהוא מספיק חזק כדי לנצח אותם והוא רצה לנקום בהם על שהתקיפו את יוון". - 2

- "מכיוון שהוא רצה שתהיה לו מדינה גדולה ושכולם יכירו אותו". - 1

מפתח ציונים:

תשובה הגיונית ומנומקת - 2

תשובה חלקית - 1

אחר, לא ענה - 0

פריט: 02

שאלה: 2

דרגת קושי: בינונית

תשובות נכונות:

כל תשובה המציינת שם של שליט בהיסטוריה הקרובה או הרחוקה שיצא לכיבושים.

דוגמות לתשובות: - "נפולאון, כורש, היטלר", "היטלר, סדאם חוסיין, פרס, בבל, אשור מוקדוניה". - 2

- "גרמניה". - 1

02/03

מפתח ציונים:

- ציין שמו של שליט או שליטים כובשים - 2
- ציין שם של מדינה כובשת - 1
- אחר, לא ענה - 0

- פריט: 03
- שאלה: 3.א.
- דרגת קושי: קשה

תשובות נכונות:

אזכור של 3-4 מדינות השוכנות כיום באזורי הכיבוש של אלכסנדר מוקדון.
דוגמה לתשובה: "אירן, ישראל, מצרים, סוריה ולבנון". - 2

מפתח ציונים:

- אזכור נכון של 3-4 מדינות - 2
- אזכור של 1-2 מדינות - 1
- אחר, לא ענה - 0

- פריט: 04
- שאלה: 3.ב.
- דרגת קושי: קשה מאוד

תשובות נכונות:

הקיף את התשובה הנכונה (אומדן של כ-15,000 ק"מ).

מפתח ציונים:

- תשובה נכונה - 2
- אחר, לא ענה - 0

02/03

פריט: 05
שאלה: 4.א.
דרגת קושי: קשה

תשובות נכונות:

מיזוג תרבויות כדרך לאיחוד הממלכה ולטשטוש ההבדלים התרבותיים וה"לאומיים" כדי להשיג שליטה טובה.
דוגמות לתשובות: - "כדי להביא לאיחוד הממלכה וכדי שלא יהיה הבדל כל כך גדול בין המזרח והמערב, וכך יהיה קל לשלוט על כל האימפריה". - 2
- "כדי שיהיה עם מעורבב", "לאיחוד הממלכה שיציתו לו". - 1

מפתח ציונים:

תשובה הגיונית ומנומקת - 2
תשובה חלקית - 1
אחר, לא ענה - 0

פריט: 06
שאלה: 4.ב.
דרגת קושי: בינונית

תשובות נכונות:

על ידי מורים שלימדו ספרות יוונית את הנכבשים, על ידי לימוד הרדי של מנהגים, על ידי נישואי תערובת.
דוגמות לתשובות: - "הוא בחר 30,000 פרסים צעירים ונתן להם מורים שילמד אותם". - 2
- "הוא התחתן עם בת המלך הפרסי וציווה על חייליו להתנהג כסובלנות עם העמים שכבש וגם אכל מאכליהם". - 2
- "מלמדים רת לרת". - 1

מפתח ציונים:

תשובה הגיונית העולה מן הקטע - 2
תשובה חלקית - 1
אחר, לא ענה - 0

02/03

פריט: 07
שאלה: 4.ג.
דרגת קושי: בינונית

תשובות נכונות:

כל העדפה וכלבד שתהיה מנומקת.

- דוגמות לחשובות: - "אני הייתי מעדיף להיות יווני כמו כולם כדי להיצמד לחזקים". - 2
- "אני רוצה להישאר בן המקום בגלל שאני רוצה שיהיו בעולם כל מיני ארצות ושפות ולא רק יוונית בלבד". - 2
- "אף פעם לא הייתי בסיטואציה שבה הייתי צריך לבחור ביניהם אבל אני חושב שהייתי רוצה להישאר יהודי". - 1

מפתח ציונים:

- תשובה מנומקת - 2
תשובה חלקית - 1
אחר, לא ענה - 0

פריט: 08
שאלה: 4.ד.
דרגת קושי: קשה

תשובות נכונות:

- כן, כי תכונות האלים המקומיים הפכו להיות שוות לתכונות האלים היווניים, ולהיפך.
דוגמות לתשובות: - "כן, כי עכשיו המצרים לא דבקים רק באלים המצרים אלא גם באלים היוונים והם יותר דומים ליוונים". - 2
- "כן בגלל שהייתה תרבות יוונית". - 1

מפתח ציונים:

- תשובה הגיונית ומנומקת - 2
תשובה חלקית - 1
אחר, לא ענה - 0

02/03

פריט: 09
שאלה: 4.ה.
דרגת קושי: קשה

תשובות נכונות:

כדי לתת לגיטימציה לשלטון ולאחד תרבויות.

דוגמות לתשובות: "כי רצה שיהיה איחוד והמזרחיים יכולו למוקדון". 2

- "כדי להיות דוגמה לכובשים ולנכבשים שיכירו בתרבות האחרת ולא ידבקו רק בתרבות שתמיד הייתה להם". 2 -

- "כדי להתחנף וכדי שלא יצאו נגדו למלחמה". 1 -

מפתח ציונים:

תשובה נכונה מנומקת - 2

תשובה חלקית - 1

אחר, לא ענה - 0

